

úúú
2025

Kultivujeme vnímavosť v čase šiesteho masového vymierania druhov.
Pozývame k stíšeni sa a ľúbeniu sónických nuáns – od hrmotu diaľničnej estakády,
cez zvuk cikád na Dunaji, k ozvene opustených továrenských hál.
Čo počuť pri načúvaní Hlasnému Novému Svetu?

Žijeme v dobe krásy aj násilia.

V začiatku nového tisícročia sa ukázalo nemožné nemyslieť na krízy, ktoré zažívame; tváriť sa, že sa nás netýkajú. Možno to nebolo možné nikdy, možno to kedysi bolo len o niečo ľahšie. Ešte nikdy nás na planéte Zem nebolo 8 miliárd. Ešte nikdy sme neboli vybavení technológiami celoplanetárneho dosahu. Epochu, ktorú žijeme, nemožno nazvať inak, než epochou ľudí – antropocénom.

Máme ho v rukách?

Koľko budúcností si v tomto svete vieme predstaviť? Čo všetko a koho každého do nich vieme zahrnúť? Britský filozof Timothy Morton píše, že stačí začať myslieť na budúcnosť, aby sa začal meniť spôsob nášho myslenia.¹

Na čo myslíte?

Žijeme v dobe najpestrejšej rozmanitosti ľudských aktivít, akú naša civilizácia zažila. Tento rozvoj sa – mimo nášho zorného poľa – deje na úkor mimoludských aktérov: zvierat, rastlín, ekosystémov. Deje sa aj na úkor nás, ľudí.

Sme jediný živočíšny druh, ktorý sa ocitol v pasci vlastných predstáv o svete, no stále verí v možnosť kontrolovať nekontrolovateľné. Možným východiskom sú nové prístupy rátajúce so spoločnou budúcnosťou všetkého života na planéte, a schopnosť preniesť tieto prístupy do reality.

Jedným z kľúčov môže byť počúvanie – a citlivosť, ktorú jeho prostredníctvom znovuobjavujeme.

Tento diskurz nie je nový. Od začiatku 20. storočia, s nástupom prvej zvukovej techniky a silnejúcim hrmotom civilizácie, si spoločnosť začala klásť otázku, akú úlohu v našich životoch hrá zvuk. Jedni ho zatracovali a tvrdili, že ľudstvo svojím rámusom prehluší všetko krásne a cenné. Iní sa, nadšení novými možnosťami, pustili do sónických experimentov. Ďalší hľadajú cestu v bádani a počúvaní, ktoré trpezlivému uchu odkrýva novú každodennosť.

Hlas stredomorskej *Cicady orni* v Bratislave, doposiaľ cudzí sluchu Stredoeurópana, podáva zrozumiteľnú správu o klimatickej kríze. Ticho na lúke uprostred lesa môže byť obvinením z necitlivého výrubu. Zvuk lodných vrtúl a sonarov šíriacich sa v oceánoch z medzikontinentálnych kontajnerových lodí, tankerov a ponoriek či pulzy vysokofrekvenčných vzduchových diel používaných na preskúmavanie morského dna sú novým motívom sónického armagedonu, ktorý správu o životaschopnosti morských ekosystémov nahradil zvukmi importu, exportu, expanzie a extrakcie.

Spoločnosť rozčarovaná ekologickými krízami hľadá nové prístupy tiež už niekoľko desaťročí. Od 70. rokov 20. storočia vznikajú texty skúmajúce hranice rastu a možnosti iného fungovania v snahe

odvrátenia vážnych ekologických hrozieb.² Tento diskurz je prítomný aj na dobovej (česko-)slovenskej umeleckej scéne – vid' diela Ruda Sikoru, Milana Adamčiaka³ a ďalších.

Tieto a iné súvislosti mapuje a rozkresľuje sérii soundartových podujatí *úúú* v kurátorstve Združenia ooo.

Program koncipovaný zo zvukových performancií, intervencií a inštalácií pri príležitosti Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026 prvýkrát na Slovensku na veľkej ploche ucelene prezentuje a kontextualizuje zvuk, akustickú ekológiu a zvukové umenie ako samostatné médium skúmajúce vplyv ľudských zásahov do sveta, ich previazanosť so životným prostredím, ekológiou a existujúcimi vzťahmi v prepojenom systéme, ktorým je tretia planéta našej slnecnej sústavy. Pokúša sa tiež otvoriť diskusiu a skrz zvuk a počúvanie hľadať návody na cestu ďalej. Ukazuje tiež, že zvuk a zvukové umenie dokážu povzbudiť imagináciu poslucháčstva k vnímavosti a k spochybneniu súčasného antropocentrického modelu sveta. Citujúc Timothyho Mortona: „Umenie je fragmentom prevažne mimoludského sveta vplyvov a dizajnov, ktoré nás presahujú a narúšajú našu predstavu o tom, kto „vlastní“ čo a kto riadi tento svet.“

Séria *úúú* je našim príspevkom k diskusii o zdieľanom environmente s názvom Zem, ktorý spoločne obývame.

Krátka sonda do kontextu doby a miesta

Nasleduje pokus o subjektívnu rekapituláciu udalostí, ktoré viedli k dnešnému dňu – a k tomu, že Združenie ooo, malý nezávislý kolektív s ambíciou robiť kvalitné malé, presahové projekty, sa stal súčasťou obrovského konglomerátu Trenčín 2026. Zachytáva dlhší čas a nie všetky spomienky môžu byť presné, no sú súčasťou tohto príbehu: kontextu toho, kde a prečo sa dnes stretávame.

Bol rok 2020 a v kultúrnom sektore „sa vedelo“, že titul Európskeho hlavného mesta kultúry poputuje o šesť rokov neskôr, v roku 2026, na Slovensko. Niekoľko miest sa už dlhšie verejne pripravovalo na kandidatúru: Trnava, Žilina, Nitra... Trenčín medzi nimi nebol – aspoň my, v Bratislave, sme o tom nepočuli. V lete prišiel e-mail od Martina Dorota z galérie Nová Vlna sídliacej v areáli trenčianskej Meriny, ktorý v tom čase už sedel aj na druhej stoličke – viedol štartujúcu kandidatúru Trenčína na titul EHMK – s pozvánkou stať sa súčasťou prvého stretnutia ľudí a organizácií spolupracujúcich na dramaturgii pre Bid Book – prihlášku

Trenčína do súťaže o titul. Keď sme sa v auguste 2020 prvýkrát stretli v Novej Vlně s ďalšími oslovenými umelcami a kurátormi, asi nikto nečakal, že o päť rokov neskôr budeme tu.

Stretnutie sa začalo prehliadkou areálu textilky Merina, kde vtedy ešte stáli cenné budovy komplexu – radiareň z roku 1907 a „Sova“, tepláreň s elektrárňou z roku 1922.

Nasledovala horúčkovitá fáza práce: prihlášku do súťaže o titul bolo potrebné pripraviť za menej ako štyri mesiace. Spustili sa telefonáty, e-maily, obhliadky mesta, objavovanie jeho potenciálu.

Do toho organizačné zmeny na strane Trenčín 2026, úspešné prvé kolo súťaže a postup do druhého. Príprava druhej, rozšírenej prihlášky znamenala nekonečné hodiny stretnutí, oslovovania umelcov a partnerov, tápania, rozpočtovania a predstavovania si podujatí v budúcnosti tak vzdialenej a neuchopiteľnej, že z pohľadu niekoho, kto žije v rytme bežnej nezriaďovanej sezóny, bolo takmer nemožné si ju predstaviť – nieto ju ešte zapísať do excelovských tabuliek a anotácií.

Trenčín kandidatúru vyhral a titul definitívne získal koncom roka 2021.

Prešlo niekoľko rokov a zmenilo sa toho

veľa. Riadiaco-produkčno-administratívne srdce projektu Trenčín 2026 – tím ľudí, ktorí nás doň pritiahli a v začiatkových fázach udržali – prešlo dramatickou evolúciou. Z pohľadu nás ako ľudí spolupracujúcich na projekte „cezpolne“ – z Bratislavy – sa prípravy projektu v ďalších rokoch hýbali dopredu nekonečne pomaly. Spieť kultúrnych politik a byrokratických úkonov potrebných na to, aby sa EHMK vôbec zrealizovalo, sa javila tak komplikovaná, že sme občas pochybovali, či sa to celé podarí – a ak áno, či pri tom ešte budeme.

Budova turbogenerátorovne v areáli Meriny, pri ktorej sa to pre nás celé začalo, bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku – a následne zbúraná. Na jej mieste v budúcom Európskom hlavnom meste kultúry vyrástlo nákupné stredisko s rozľahlým parkoviskom. „Jediná pôvodná kultúrna pamiatka areálu legendárnej fabriky Merina v Trenčíne je už nenávratne minulosťou. Tento počín sa navyše udial v čase príprav na prestížny titul Európske hlavné mesto kultúry 2026 – gratulujeme,“ písali architekti a odborníci, ktorí tento čin ocenili anticensou Brutus 2023.⁴

V parlamentných voľbách v tom istom

roku uspeli populistí, demagógovia a zle maskovaní autokrati. Trenčín 2026 sa odvtedy javí byť čoraz menej hlavným mestom kultúry – a čoraz viac jej posledným rokom.

Čo tu vlastne robíme?

Združenie ooo sa snaží prinášať súčasné a kritické umenie. Pekných pesničiek bolo napísaných dosť – a zdá sa, že to nikam nevedie. To, čoho stále nie je dosť – a čo stav spoločnosti len potvrdzuje – je kritické poznávanie sveta, v ktorom žijeme, neustále prehodnocovanie vzťahov a súvislostí, bádanie, experimentovanie, korigovanie postojov, hľadanie nových pohľadov na staré aj nové problémy.

Súčasťou Trenčín 2026 sme vďaka súhre viacerých dôvodov:

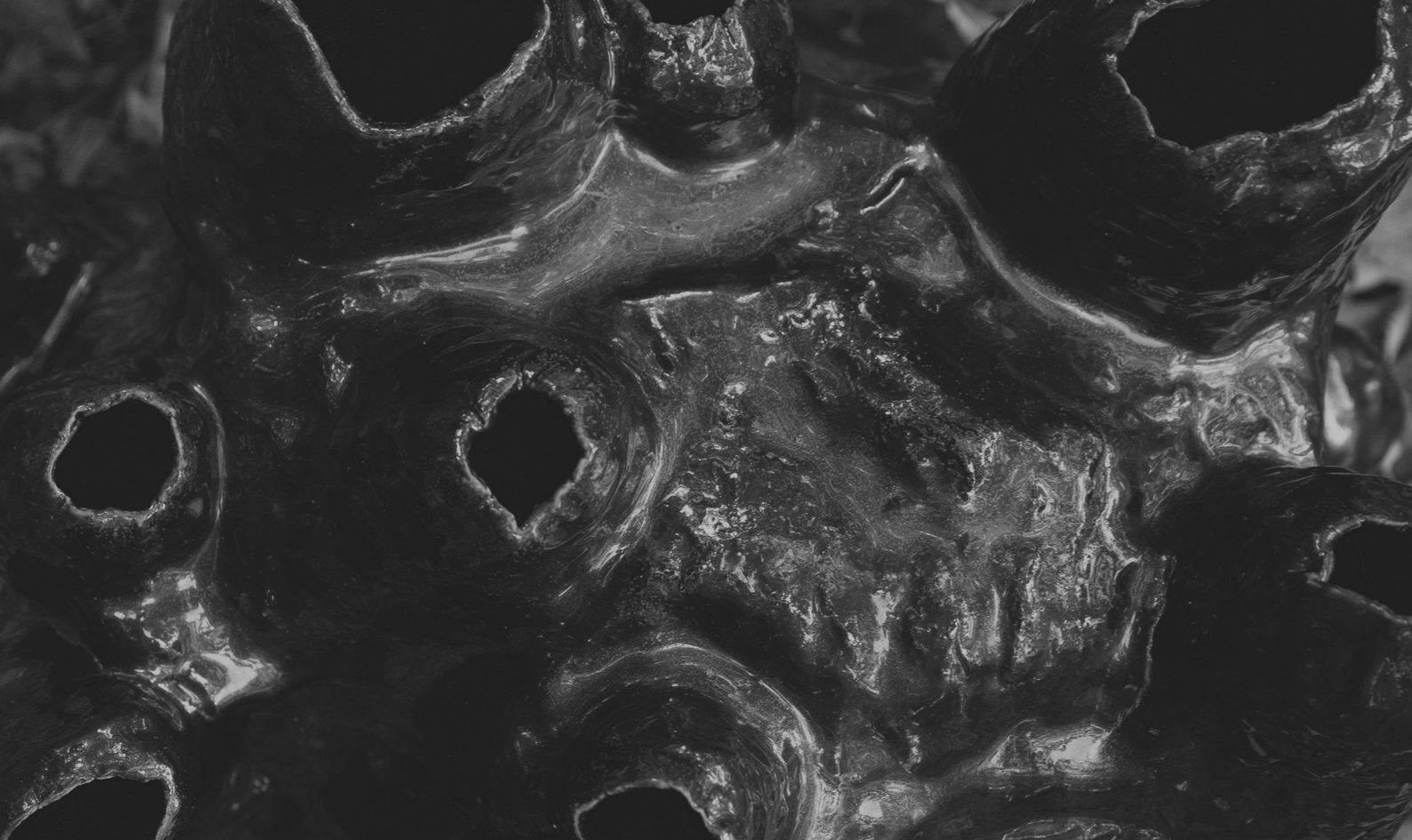
V lete 2020 nám prišiel e-mail, na ktorý sme sa rozhodli reagovať.

Niekde v procese sme tomu celému uverili a rozhodli sa pokračovať.

Boli pri tom ľudia, ktorí Trenčín 2026 aj po roku 2023 bránia ako priestor slobody.

Našli sme tu zázemie – kontext – ktorý nás teší spoznávať a s ktorým radi prerastáme.

Pozývame vás spoznať ho tiež.

úúú: KONTEXT
7. 6. 2025, Vinyl-LAB, Trenčín

Soundcamp Cooperative | Csilla Nagy
a Slávo Krekovič | Lucia G. Stach a hostia

Hudba je nepretržitá, len počúvanie je prerušované.

— Henry David Thoreau

Prečo začíname kontextom?

Kontext je úvod do problematiky.

Kontext je viac spoločenská než hudobná téma.

Kontext je to to, do čoho prichádzame, aj to, čo so sebou prinášame.

Kontext sú vlákna, rizómy, mycélium.

Kontext smeruje von aj dovnútra naraz, k pohľadu na nás,

od nás, na miesto, z miesta.

Kontext stavia minulosť, prítomnosť a možné budúcnosti

do jedného bodu.

Návrat späť na zem.

Na úvod série *úúú* prinášame kritické diela a projekty prevažne

z domáceho podhubia – kontextu, v ktorom sme umelecky

a kurátorsky vyrástli. Domáca scéna, domáci *kontext* je zároveň

to, čo umožnilo realizáciu projektu Trenčín 2026 v jeho súčasne

materializovanej podobe.

Na júnovom podujatí prezentujeme výrazné (nielen) slovenské

osobnosti angažujúce sa v oblasti zvukového umenia, ako aj

diela a projekty pracujúce s témou ekológie a spoločenskej

zodpovednosti.

Zvuková inštalácia ako kategória situovaná v medzipriestore

medzi hudbou a výtvarným umením je jednou z nosných tém série

úúú. Ide o médium, ktoré v domácej výstavnej praxi zatiaľ nemá

výrazné zastúpenie a v tvorbe zvukových aj vizuálnych umelcov sa

objavuje skôr okrajovo. Možno aj preto, že systematicky budovať

program tvorby v zvukovej inštalácii kladie veľké nároky na výstavné

priestory (zvukový element „kolonizujúci“ priestor), aj na poučenosť

a trpezlivosť publika či galerijných tímov (zvukový element

„kolonizujúci“ čas svojou neustálou prítomnosťou).

Prvú z niekoľkých zvukových inštalácií, ktoré budú prezentované

na ploche série *úúú* v rokoch 2025 a 2026, sú *SYMBIONTI*

medziodborovej autorskej dvojice **Slávo Krekovič a Csilla Nagy**.

Algoritmická priestorová štúdia života je spoločným dielom

sochárky a hudobníka. Využíva interaktívne komunikujúce objekty,

oznamujúce svoju životaschopnosť zvukom. Okrem symbiózy

v nej nájdeme skrytý odkaz na *autopoiesis* (z gréckeho *auto* = sám,

poiesis = tvorenie, sebauvítvanie) biológov Maturana a Varelu.

Charakteristikou takéhoto systému je to, že vzniká ako odlišný od

okolitého prostredia, formuje sa samostatne pomocou svojej vlastnej

dynamiky. Život ako (chemický) systém, schopný udržiavať sám

seba, v ktorom prebieha darwinovská evolúcia⁵, sa tak sám stáva

kontextom diela.

Prví zahraniční hostia série *úúú* – britsko-nemecko-portugalsko-

grécka skupina **Soundcamp Cooperative** – používajú ako nástroj

empatického aktivizmu *ekologické rádio*. Pod týmto pojmom chápu

vysielanie, ktoré funguje opačne než bežné rádio: signál, teda

zvuk, sa neprenáša zvnútra von, ale zvonku dovnútra. Na tento účel

využíva Soundcamp autorské DIY zariadenia vybavené počítačom

RaspberryPi, mikrofónmi a dátovými SIM kartami, schopné

prenosu signálu cez internet. Cez ne a cez sadu webových aplikácií

v reálnom čase sa prenáša zvuk z rôznych bežne nepočutých

či nepovšimnutých miest – od prírodných lokalít, cez mestské

environmenty, až po dočasné protestné podujatia – k umelcom,

ktorí ho majú slobodu spracovať, naživo mixovať, alebo ponechaný

bez komentára ho spostredkovať ďalej poslucháčstvu. Vzniká tak

koncept zdieľaného zvukového priestoru, takzvaných. „acoustic

commons“⁶, no odkaz smeruje aj na priekopnícke dielo amerického

zvukového umelca **Billa Fontanu**, ktorý rozvinul koncept zvukovej

inštalácie o prenos živého zvuku.

O počúvaní – spoločnom, individuálnom, kritickom, aktívnom,

vedomom – ako o umeleckej a poslucháčskej praxi bude reč

v diskusii *Umenie je (nielen) ticho*, ktorú koncepčne a moderátorsky

zastrešila kunsthistorička Slovenskej národnej galérie **Lucia G.**

Stach.

Soundcamp Cooperative ^{UK/DE/GR/PT}

workshop, listening session, 300 min a 60 min

Workshop a listening session pod vedením medzinárodného kolektívu Soundcamp Cooperative uvedú do praxe výroby a využitia tzv. streamboxov – malých, prenosných DIY vysieláčov založených na Raspberry Pi a podomácky zhotovených mikrofónoch. Streamboxy slúžia na prenos zvukov na online zvukovú mapu Locus Sonus prevádzkovanú z Aix-Marseille vo Francúzsku. Účastníctvo sa naučí, ako streamboxy využiť v umeleckých, vedeckých a aktivistických projektoch, vrátane rozhlasového vysielania REVEIL – 24-hodinového živého prenosu streamovaného z celého sveta pri východe slnka na Medzinárodný deň vtáčieho spevu. Stane sa tiež súčasťou priamych prenosov pre živé ekologické rádio vysielanie z okolia Vinyl-LAB-u v Trenčíne.

Soundcamp je medzinárodné umelecké združenie sídliace v Londýne, Glasgowe, Berlíne, Lisabone a na Kréte. Pôsobí od roku 2013, jeho členstvo sa zaoberá projektami v oblasti transmission ecologies. Ich záujem siaha od DIY vysielacích zariadení až po verejné zvukové a rozhlasové projekty. Ako súčasť siete Acoustic Commons koordinujú dlhodobé rozhlasové vysielania *REVEIL* (od roku 2014) pri príležitosti každoročného Dawn Chorus Day vždy počas prvého májového víkendu so zapojením zvukového umectva z celého sveta.

Medzi nedávne projekty Soundcamp patria: *Work Shop #1* na Loughborough Junction (od 2023); séria živých vysielaní z demonštrácií *Radio With Palestine* (2023); *Spree ~ Channelsea Radio Group*, prepájajúca rieky v Londýne a Berlíne (2023); *As if radio...* (AIR) – experiment s ekologickým aktivistickým rádiom počas COP26 v Glasgowe (2021) a iné.

Soundcamp sa zaujíma o možnosti prenosu zvuku naživo medzi miestami a situáciami a upriamovanie pozornosti na menej počuté ľudské aj mimo-ľudské komunity. Pracujú prostredníctvom vysielaní, workshopov, zvukových zariadení a podujatí.⁷

Csilla Nagy a Slávo Krekovič ^{SK}

Symbionti

zvuková inštalácia
od 2022

Koncept *Symbiontov* vznikol ako špekulatívna úvaha o budúcnosti života na našej planéte. Tvary objektov sú inšpirované štúdiom morských húb druhu Porifera, ktoré v evolúcii predstavujú veľmi starú slepú vývojovú vetvu. Dielo skúma vzájomné vzťahy medzi človekom, životným prostredím, prírodou a technológiou skrze vytváranie hybridných prostredí, v ktorých sa stierajú hranice medzi prírodou a technológiou, ľudskými a ne-ľudskými aktérmi. Jeho jadro tvoria dátovo prepojené a navzájom komunikujúce keramické objekty, ktoré sú zároveň interaktívne aj zvukové, pričom snímajú okolité prostredie. Na základe špecifických dát, ako je okolitá teplota, tlak vzduchu, obsah CO₂ a UV žiarenia, *Symbionti* algoritmicke transformujú zvuky zo spoločnej a voľne dostupnej webovej databázy – akejsi kolektívnej pamäte, obsahujúcej prírodné aj civilizačné záznamy. Keramické schránky majú rôzne glazúry, ktoré odrážajú okolité prostredie rovnako ako ich interakčná zložka.

Prvá verzia *Symbiontov* vznikla v roku 2022, odvtedy boli objekty v rôznych verziách vystavené v bratislavskej Prüger-Wallnerovej záhrade, v Galérii Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch a v Dome umění města Brna.

Csilla Nagy (1983) absolvovala štúdium sochárstva na Maďarskej univerzite výtvarných umení a v roku 2015 ukončila doktorandské štúdium na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Vo svojich dielach prostredníctvom skúmania remeselných techník a materiálov tematizuje vrstvy a fragmenty pamäti, či už individuálnej, rodinnej alebo kolektívnej. V poslednej dobe sa intenzívne venuje starodávnym aj súčasným technikám keramiky, hľadá spôsoby presahu keramiky a výtvarného umenia.

Slávo Krekovič (1977) je hudobník, zvukový umelec, muzikológ a dramaturg, absolvent sonológie na Kráľovskom konzervatóriu v Haagu. Je umelecký riaditeľ a spoluzakladateľ A4 – priestoru súčasnej kultúry a hudobného festivalu NEXT. V rokoch 2013-2017 bol vedúcim Ateliéru multimédií na Fakulte výtvarných umění VUT v Brne. Vystupuje sólovo aj v zoskupeniach Shibuya Motors, Vritti, Bratislavský improvizачný orchester a ďalších. Vo svojej tvorbe sa zameriava na generatívne procesy, interakciu človeka a stroja a improvizáciu v rôznych kontextoch pomocou hardvéru a vlastného softvéru.

Lucia G. Stach a hostia

Umenie je (nielen) ticho

diskusia, 75 min

Čo sa stane, keď experimentálna hudba a zvukové umenie rezonujú v spoločnom priestore? Keď sa počúvanie stane nielen spôsobom vnímania, ale aj metódou života: poetikou a politikou? Diskusia v Trenčíne sa udeje ako súčasť prvého spoločného podujatia dramaturgických línií *úúú* a *psst* organizovaných Združením ooo v rámci Trenčín 2026.

Jedna z línií sa venuje akustickej ekológii a sound artu, druhá súčasnej a experimentálnej hudbe. V tento deň sa stretnú v zdieľanom čase a priestore, kde sa môžu navzájom dotýkať, prepletať a obohacovať. Spoja sa v hlbokom načúvaní, vo zvuku a v tichu, kde sa hudba mení na priestor a priestor na hudbu. Umelci*kyne, hudobníci*čky a performer*ky pôsobia naprieč týmito oblasťami — komponujú individuálne aj s krajinou, pracujú so zvukom ako s materiálom, zaznamenávajú to, čo by inak zostalo nevypočuté. Spolu budeme uvažovať o počúvaní ako tvorivom, telesnom aj environmentálnom geste — o počúvaní osamelom aj zdieľanom, individuálnom aj komunitnom. Počúvať aktívne znamená vstupovať do štruktúry zvuku, do vibrácie hlasu, do dychu krajiny. Diskusia Umenie je (nielen) ticho je sondou do tohto spoločného terénu. Do priestoru, kde sa umelecké praxe nespájajú cez štýly, ale cez citlivosť — k prírode, ku komunite, k budúcnosti. Performermi sa stávajú poslucháči. Ticho nie je prázdnotou a neprítomnosťou, ale predpokladom porozumenia. Slová básne-inštrukcie britsko-indickej poetky Bhanu Kapil: „Nie ste v tom sami. Zhromažďujte sa okolo spojovacieho švu...“ inšpirujú k ďalším otázkam: Aké prostredia — zvukové, spoločenské, ekologické — môžu vzniknúť, keď počúvame spolu a citlivo? Čo chceme a čo nechceme prostredníctvom zvuku opakovane uvádzať do sveta? A aké formy vzťahu môžu vzniknúť, keď sa počúvanie nestane zmyslom a prostriedkom, ale aj miestom, v ktorom zotrývame?

Hostia: Štefan Szabó, Csilla Nagy, Slávo Krekovič, Eva Vozárová, Fero Király

Lucia Gregorová Stach (1975) je kunsthistorička. Špecializuje sa na moderné a súčasné umenie, najmä na 60. a 70. roky 20. storočia, a skúma

performatívne a intermediálne umenie strednej a východnej Európy. Čiastočne sa venuje teórii umenia a dejinám a budúcnosti vystavovania a novej muzeológii. Pôsobila v Slovenskej národnej galérii senior kurátorka a spravovala Zbierku iných médií. Bola autorkou a spoluautorkou mnohých výstavných projektov a publikácií, medzi nimi Adamčiak začni! (SNG Bratislava, 2017, SNG Galéria Ľ. Fullu, 2018, s M. Murinom); Jana Želibská – *Swan Song Now* (Pavilón Českej a Slovenskej republiky, 57. Bienále v Benátkach, 2017); dlhodobá expozícia *Model: Múzeum súčasného umenia* (SNG Bratislava, 2024).

KONTEXT: Vinyl-LAB a sad

Miesto prvého podujatia Združenia ooo pod hlavičkou Trenčín 2026 je kontextom samým osebe. To, že *úúú × pssst: KONTEXT* hostí práve lisovňa platní **Vinyl-LAB**, je možno dielom šťastnej súhry okolností a možno manifestáciou životaschopnosti (nielen) trenčianskeho kultúrneho podhubia.

V lete 2024 sme sa na jednom z podujatí organizovaných Kreatívnym inštitútom Trenčín stretli s Ondrejom Slivkom. Bola to zvláštna situácia: človek, ktorého sme nepoznali, no mali by sme, poznal nás. Rozprával o lisovni platní, ktorú pred pár rokmi založil na trenčianskej periférii, o ktorej sme už počuli – ako by sme mohli nepočuť?⁸ – mieste, kde sa okrem výroby nosičov usporadúvajú malé koncerty pre priateľov a známych. Vyslovil nám priateľské pozvanie s prísľubom, že „sa uňho dajú robiť veci“. Znelo až príliš dobre, a tak sme ho – zaskočení otvorenosťou – nedorátali. Pozvanie na návštevu sme nikdy nevyužil, vo vrecku ostala vizitka s číslom, na ktoré sme sa už neozvali.

Spomienka na Ondreja sa znova vyplavila o niekoľko mesiacov neskôr. Vyčerpaní hľadaním lokalít pre naše prvé podujatie v regióne, ktorý sme poznali málo a v ktorom

sme si vysnívali pôsobiť mimo klubov a štandardných sál, sme po viac než polročnej odmlke oprášili starý kontakt. Ondrej zdvihol neznáme číslo na prvé zavolanie a tak sa začal dialóg, ktorý nás priviedol až sem, z ktorého sa teraz stáva multilóg spolu s vami.

Príbeh o tom, ako prostredie, kontext dokážu modelovať dianie, následne nabral rýchly spád. Spontánna výpomoc od Ondreja a jeho kolegov z Vinyl-LAB-u sa rozšírila aj na susedstvo: časť priestorov – starý ovocný sad a historickú kotolňu z obdobia druhej svetovej vojny – ochotne poskytli Letecké opravovne Trenčín. S mobiliárom a infraštruktúrou pomohla Pohoda, za ktorej plotom, v tesnej blízkosti jej skladu, sme sa nečakane ocitli. Občerstvenie zabezpečili kamaráti z OuCafé, stabilná súčasť prostredia okolo Vinyl-LAB-u. Žije to tu – v tomto mikrosвете, kde sa veci dejú z vnútornej energie ľudí, ktorí tu pracujú, počúvajú, stretávajú sa, lisujú platne – a ktorý si nás na jeden víkend adoptovali.

Takže: je alebo nie je náhodou, že sa prvé vydanie *úúú × pssst* odohráva práve tu?

úúú: OBJEKT

15. 11. 2025, Fabrika 61, Partizánske

Peter Cusack | Elia Moretti | Michal Kindernay |
Michaela Prablesková a host: Michal Dore |
Erik Ždiľa | Študentstvo katedry intermédií VŠVU
a Fero Király

*Věci mají,
nejdříve obrisy,
potom stíny
a posléz, již pro nás,
vrací se samy k sobě.*
— Bohuslav Reynek

Objekt hodný načúvania

Čo všetko je bývalá fabrika?

Budova, skelet a sústava okien, trúbky, stroje, káble, odkladisko nespotrebovaného materiálu. Metre kubické vzduchu, prachu a rozvíreného vtáčieho trusu. Desiatky schodov, stovky lúčov, tisícky okenných tabúľ, voda kvapkajúca z pilótu na druhom podlaží, neviditeľná narušiteľka statiky, obmývajúca stále to isté slabé miesto. Dych a pot generácií robotníkov vsiaknutých do podláh a stien. Prísľub kultúry, potenciál pre umenie. Miesto stretnutí. Štyri steny a strecha čerstvo v majetku miestneho mozgového trustu, ktorý neuveril príbehu o úpadku. Stovky tisíc párov topánok, ktoré prešli do sveta aj týmito stenami. Kolosálna buda pre holuby. Útočisko pre hmyz a malé hlodavce. Prísľub zajtrašieho zisku pre nočných zlodejov. Objekt. Stohy papierov, tisícky potvrdení, povolení a pečiatok, na ktorých stoja jej základy. Kedysi živiteľka mesta dnes jeho veľká neistota – čo s tebou, továrneň? Na jeden deň: skica koncertného domu európskych rozmerov, bez európskej infraštruktúry.

Čo ešte by sa dalo o fabrike napísať? Dá sa vôbec opísať *úplne, kompletne*?

Sme zvyknutí poznávať veci podľa toho, ako vyzerajú, čo robia, ako sa chovajú, z čoho sa skladajú. Tak trochu však ignorujeme, čím naozaj sú. Vieme, čím nie sú: nie sú len tým, čo pre nás robia. Majú svoj čas, významy, vlastné spôsoby trvania. Objekt je viac než súčet jeho častí. Ak ho rozoberieme na súčiastky, už to nebude on. Nebude tak vyzeráť, ani sa tak správať. Nebude ani rovnako znieť.

Pre druhé vydanie zvukovej série *úúú* sme zvolili tému OBJEKT,

ktorá vychádza zo súvislostí medzi súčasnou filozofiou – objektovo orientovanou ontológiou – a akustickou ekológiou, oblasťou, ktorej sa v tejto sérii programovo venujeme.

Akustická ekológia, disciplína skúmajúca vzťah medzi zvukom, prostredím a ľudským (či iným) vnímaním, vznikla v 70. rokoch 20. storočia okolo kanadského skladateľa a teoretika R. Murraya Schafera. V rámci série *úúú* uvádzame diela, ktoré na túto tradíciu umelecky a kriticky nadväzujú.

Sme zvyknutí vnímať svet hierarchicky – ako niečo, čo človek poznáva, vlastní a pretvára. Selektuje, triedi, klasifikuje. Súčasné myslenie nás vedie k inému prístupu: k vnímaniu vecí v súvislostiach, vo vzájomných prepojeniach, k snahe o hľadanie spôsobov spoločného, vzájomne prospešného, symbiotického bytia, k snahe o zladovanie sa so svetom. Takéto zladovanie je ekologickým aktom – rovnako ako počúvanie sveta, ktoré rozvíja akustická ekológia. Učí nás uvedomiť si, že tu nie sme sami; sme súčasťou rozsiahlej siete bytostí a procesov, ktoré sa navzájom ovplyvňujú. Jedinou cestou k udržateľnosti je uvedomenie si týchto vzťahov.

Pohľad sústredený výlučne na človeka vytvára klamlivé presvedčenie, že svet sa skladá z dvoch oddelených častí: z človeka a z prírody, ktorú možno bez následkov využívať. V čase vzniku tohto dualistického pohľadu na svet nikto nepredpokladal, že raz budeme schopní vytvárať technológie s vplyvom na krajinu v planetárnom meradle. Príbeh Aralského jazera – kedysi štvrtého najväčšieho na svete – je dôsledkom takéhoto myslenia. Jeho vysychanie v dôsledku megalomanských zavlažovacích projektov je pripomienkou krehkosti ekosystémov. Britský umelec **Peter Cusack** sprostredkúva vo svojej performancii *Aral Sea Stories* históriu

i súčasnosť tohto miesta cez jeho zvukové krajiny (soundscapes). Príbeh zániku a premene vodných biotopov v ďalekých krajoch nie je nepodobný tomu, ktorý sa odohráva už niekoľko desiatok rokov neďaleko miesta podujatia *úúú: OBJEKT* – na rieke Nitra, ktorá nesie stopy inej, takisto zásadnej ekologickej záťaže.

Vodné toky a plochy inšpirujú koloniálne stratégie ovládania. Domácim príkladom je aj rieka Dunaj a zásahy do nej po celom jej slovenskom toku, ktoré zásadne zmenili ekosystémy v jej bezprostrednom okolí. Jedným z dôsledkov regulácie bolo zastavenie prirodzeného formovania ostrovov a plytčín. Videoinštalácia *Obchádzanie ostrova Tomáša Prištiaka* sleduje Veľkolélsky ostrov – jeden z posledných veľkých dunajských ostrovov. Je jednou časťou cyklu field-recordingovej opery *Dunaj ako stratégia počúvania*, ktorá vznikla v rámci jeho doktorandského výskumu na VŠVU.

Objekt hodný bližšieho spoznania nachádzame aj vo video-inštalácii *Cargo* českého umelca **Michala Kindernaya**. Spracúva tému tokov tovaru po svetových oceánoch a kontinentoch – tichú kritiku ilúzie rastúcej životnej úrovne, kde mať znamená viac ako byť. Krajina sa mení na sústavu krabíc popri moriach a diaľniciach, z človeka sa stáva spotrebiteľ. Kindernay nás pozýva do nákladného prístavu v Hamburgu, jedného zo symbolov tejto premeny. V niektorom z kontajnerov by sa možno našli aj krabice s teniskami Novesta z Partizánskeho.

Keď francúzsky skladateľ Pierre Schaeffer v 50. rokoch 20. storočia rozvinul koncepciu hudobných objektov (*objets musicaux*), vznikol nový žáner – *musique concrète*. Postupy, ktoré boli kedysi novátorské, sú dnes bežnou stratégiou práce so zvukom.

Performance **Michaely Prableskovej** *Sonáta nežného vrtu* využíva MIDI nástroj na muzicírovanie so zvukmi mesta, a stáva sa tak hrou, ktorá by bola kedysi nepredstaviteľná. Hudba, o ktorej Edgar Varèse sníval pred vyše polstoročím, je dnes tu. Chcete si zahrať na meste? Nech sa páči.

Opustená budova baťovskej fabriky sa stáva témou performatívnej inštalácie *Chceme všetko* v Česku pôsobiaceho talianskeho umelca **Eliu Morettiho**, vytvorenej špeciálne pre podujatie *úúú: OBJEKT*. Továrň, kedysi singularita, hybná sila rozmachu mesta, dnes čaká na svoj ďalší osud. Čo hovoria jej ruiny o práci, hodnote, dôstojnosti?

Objektom osobitnej pozornosti sú hymny – symboly národných identít, väčšinou komponované v európskom dur-molovom jazyku bez ohľadu na ich geografický pôvod a pôvodnú kultúrnu identitu krajiny. Ich hudobný jazyk, ale aj texty, sú výsledkom európskeho kolonializmu v kultúrnom podvedomí. Kódujú znaky národného mýtu, ktoré vygenerovala kolektívna štátna psyché ovplyvnená historickými naratívmi – zjednocujúcimi motívmi potrebnými pre prežitie národa. V závislosti od charakteru týchto príbehov ponúkajú rôzne hymny súbor rôznorodých tém: od masky vlastenectva a výziev na obranu krajiny, cez oslavu prírodných krás či panovníka.

Téma národa, národnosti sa často objavuje v umeleckom diskurze v kritických spracovaniach. Za spomenutie stojí podujatie *JAMA – 79. ročník Milana Adamčiaka*, na ktorom bola prvýkrát verejne uvedená performancia kolektívu Ůrena Ůzā, v ktorej speváci spievali na melódiu českej hymny slovenský text. Zvuková inštalácia **Erika Ždiľu** *Hymna pre šesť pivných fliaš a kompresor* otvára hymnu inak – ako sondu do kolektívnej identity, neskrývajúc traumy ani tmely obsiahnuté v každodennosti.

V druhom vystavenom diele, krátkej videoinštalácii *Už mi chýba iba láska*, Ždiľa so sebe vlastným humorom, citujúc dve z najzásadnejších západných (pop)kultúrnych ikon, Beatles a Bibliu, skúma tému seberealizácie a naplnenia.

Súčasťou programu *úúú: OBJEKT* je aj dielo **študentstva Katedry intermédií VŠVU** *Finding the Waves*, vytvorené v rámci predmetu Zvuk III pod vedením **Fera Király**a. Site-specific inštalácia pre Fabriku 61 pracuje s paralelou medzi zvukovými vlnami a stehmi na topánkach, ktoré sa na tomto mieste desaťročia šili.

Peter Cusack ^{UK}

Aral Sea Stories

audiovizuálna performance, 30 min

slovenská premiéra

od 2013

Pred šesťdesiatimi rokmi bolo Aralské more v Strednej Ázii štvrtým najväčším jazerom planéty. Dnes je takmer preč – stalo sa obeťou gigantických sovietskych zavlažovacích projektov, ktoré odvádzali priveľa vody z jeho prítokov. Ide o jednu z najzásadnejších a zároveň najmenej známych ekologických katastrof 20. storočia.

Od získania nezávislosti sa však Kazachstanu darí obnovovať časť Aralu na svojom území. Stúpajúca hladina a znovuobnovený rybolov prinášajú citeľné zlepšenie ekologickej aj hospodárskej situácie. Tento vývoj predstavuje vzácny pozitívny vklad do diskusie o klimatickej kríze – a výzvu na nové premýšľanie o našom vzťahu k prírode.

Peter Cusack od roku 2013 opakovane navštívil Aralské jazero a jeho povodie. Zbieral terénne nahrávky, fotografoval, rozprával sa s miestnymi a snažil sa pochopiť, ako tieto obrovské zmeny ovplyvnili krajinu aj ľudí.

Performance *Aral Sea Stories* je súčasťou Cusackovho dlhodobého cyklu *Sounds from Dangerous Places*. Spája zvuk a obraz, rozpráva príbehy z Aralu a jeho okolia – vrátane príbehov tých, ktorí tam stále žijú. Objavia sa v nej šakalie vytie v noci, ľadom obalené rastliny cinkajúce vo vetre, aj život potvrdzujúca búrka.

„Nebezpečným miestom“ svojho druhu sú aj post-priemyselné ruiny na Hornej Nitre, regióné poznačenom dlhodobou ťažbou uhlia, ťažkým priemyslom, ich sociálnymi a environmentálnymi dopadmi, predovšetkým vážnym znečistením rieky Nitra a iných tokov v regióné.

Cusackove príbehy o premene prostredí, ktoré sa stali objekatmi ľudského záujmu a prospechu, odznejú na mieste, kde jeden z takýchto príbehov sledujeme aj naživo – v objekte zdevastovanej baťovskej továrne.

Peter Cusack (1948) sa venuje terénnemu mapovaniu zvukov. Dlhodobu rozvíja projekty pracujúce so záujmom o zvukové prostredia. Inicialoval projekt *Favourite Sounds Project*, ktorého cieľom je zistiť, čo považujú ľudia za pozitívne v každodenných zvukových prostrediach, a projekt *Sounds from Dangerous Places*, ktorý využíva zvukovú žurnalistiku na skúmanie miest s veľkým environmentálnym poškodením, ako je černobyľská vylúčená zóna alebo Aralské more v Strednej Ázii. Zameriava sa tiež na sledovanie zvukových dopadov klimatickej krízy. Hrá improvizovanú hudbu na gitare a príležitostne píše piesne.⁹

Elia Moretti ^{IT}

Chceme všetko

site-specific performance, 30 min

premiéra, commissioned project

2025

Chceme všetko je performance, ktorá vznikla špeciálne pre objekt bývalej Baťovej továrne v Partizánskom pri príležitosti série zvukových podujatí *úúú*.

Reflektuje dôstojnosť práce a prepojenie s predmetmi, ktoré formujú ľudské životy. Niektoré z týchto predmetov sú nové – navrhnuté tak, aby svojimi vlastnosťami usmerňovali vnímanie a konanie; iné sa objavujú priamo na mieste, už nie anonymné či neviditeľné, ale nesúce váhu spoločných príbehov a dejín.

Oba typy predmetov vyzývajú k opatrnému zaobchádzaniu, počúvaniu a uvedomeniu si, ako spolutvoría tento svet. *Chceme všetko* pristupuje k zvuku ako k vzťahovému objektu s vlastnou pôsobnosťou. Kládí otázky, ako by počúvanie – a zodpovednosť, ktorú prináša – mohlo prinavrátiť pozornosť a hodnotu materiálom, gestám a práci, ktoré udržiavajú spoločnosť.

Elia Moretti (1986) je skladateľ, performer a výskumník, ktorý skúma performativitu zvuku a počúvania ako kritické nástroje v rámci súčasného hudobného divadla. Vo svojej medziodborovej praxi vytvára site-specific a participatívne projekty, ktoré prepájajú zvuk, pohyb a objekty.

Na Slovensku pôsobil ako kurátor série *Carpathian New Wave* v Prešove a spolupodieľal sa na vzniku projektu *Symposium Musicum* pre festival UM UM na severnom Spiši – dielo neskôr vyšlo pod nezávislým labelom mappa.

Jeho tvorba sa pohybuje medzi rozhlasom, divadlom a tancom, s projektmi po celej Európe. Ako pedagóg sa venuje počúvaniu ako vzťahovému a transformačnému aktu, ktorý presahuje hranice hudby.

Michal Kindernay ^{CZ}

Cargo

videoinštalácia, 6 min
2016

Oceány sú zaplavené tovarom uloženým v kontajneroch na dopravných lodiach, z ktorých niektoré znečisťujú životné prostredie viac ako všetky autá sveta. Niekoľko typov označení a farebnosti kontajnerov odkazuje na logistické spoločnosti a ich geopolitický vplyv. Unifikovaná kontajnerová

architektúra prepravy tovaru je jedným z najviditeľnejších symptómov globálnej ekonomiky a neskorého kapitalizmu.

Video *Cargo* bolo natočené v teréne v nákladnom prístave v Hamburgu pri ústí rieky Labe, ktorý je druhým najväčším prístavom v Európe a pätnástym na svete. Plocha prístavu vrátane zastavanej plochy zaberá 73,99 km², čo je takmer toľko ako celé mesto Trenčín (82km²). Je prepojená so zvyškom sveta dopravnou infraštruktúrou a digitálnymi sieťami. V roku 2014 sa tadiaľto prepravilo takmer 100 miliónov objemových jednotiek (jedna jednotka zodpovedá obsahu jedného štandardného šesťmetrového kontajnera).

Tisíce opustených aglomerácií s dĺžkou stoviek kilometrov ulíc tvoria novodobé antropocénne objekty, slúžiace na obsluhu toku tovarov po zemeguli. Tak ako tovary, ktoré prepravujú, aj prístavy sa tiahnu po celej planéte ako prázdne kulisy spotrebiteľského prežívania.

Michal Kindernay (1978) je intermediálny umelec, zvukový umelec, performer a kurátor. Jeho audiovizuálne inštalácie prepájajú oblasti a nástroje umenia, technológie a vedy. Často sa zaoberá ekologickými témami a využíva technologické prístupy na reflexiu environmentálnych otázok vo vzťahu k prírode. Jeho tvorba zahŕňa video performance a interaktívne inštalácie, intermédiálne a dokumentárne projekty, ako aj zvukové objekty a kompozície. Spolupracuje aj na divadelných, tanečných a hudobných projektoch. Je spoluzakladateľom neziskovej umeleckej organizácie yo-yo a iniciátorom projektu *RurArtMap*. Dlhodobo pôsobí ako externý lektor na Katedre audiovizuálnych štúdií FAMU a spolupracuje aj s Inštitútom intermediality. Účastní sa magisterského programu Art & Research na Pražskej mestskej univerzite. V súčasnosti pokračuje v doktorandskom štúdiu na Fakulte výtvarných umení v Brne.

Žije a pracuje v Prahe. Ako kurátor, organizátor a umelec sa podieľal na viacerých medzinárodných projektoch.¹⁰

Tomáš Prištiak ^{SK}

Obchádzanie ostrova

videoinštalácia, 11 min

2025

Videoinštalácia *Obchádzanie ostrova* je posledným dejstvom cyklu field-recordingovej opery *Dunaj ako stratégia počúvania*. Ukazuje samotný akt obchádzania Veľkolélskeho ostrova nadránom, riečneho ostrova na Dunaji neďaleko Komárna. Spracováva rieku ako objekt s vlastným ekosystémami, súvislosťami, vzťahmi. Živá nahrávka je však aj zobrazením úvah obchádzajúceho nad zmyslom ľudského vnímania a kolonizácie prírody. Zároveň tvorí akúsi ambulantnú formu eseje.

Rieka Dunaj ako modelové prostredie počúvania.

Rieka ako prúd zvuku, ako obmieňajúca sa stratégia počúvania.

Tok ako príbeh, zložený z ľudských a neľudských aktérov – vynímajúcich sa z perspektív časovosti i mierky ľudského života.

Dejiny jednej rieky počuté cez intímny príbeh jedného poslucháča.

Počúvajúceho snažiaceho sa o nové spôsoby uchopenia.

Dunaj ako stratégia počúvania.

Tomáš Prištiak (1988) sa vo svojej umeleckej praxi venuje sound artu a performancii, zvlášť zvukovej. Cez zvuk v prvom rade hľadá nové, mäkké prístupy k veciam, prostrediam a ľudským, či mimoludským spoločenstvám. Od roku 2015 vystupuje s rôznymi experimentálno-

hudobnými telesami a vytvára sólo zvukové performancie a kolektívne listening sessions. Samostatné performancie uviedol v rámci festivalov Kiosk, Next – Festival of Advanced Music, Kinobus, Less is Sound, Sensorium a i. Vystupoval v Prahe, Brne, Budapešti, Ľubľane či vo Viedni. Okrem performatívnych diel a zvukových inštalácií tvorí aj hudbu do filmov či do nezávislého divadla. Študoval dokumentárnu tvorbu u Dušana Hanáka na VŠMU a intermédiá na VŠVU.

Michaela Prablesková ^{SK}

Sonáta nežného vrtu

interaktívna inštalácia

od 2022

+ hosť: Michal Dore

performance, 15 min

2025

Inštalácia a performance *Sonáta nežného vrtu* vznikla z náhodného akustického zážitku, keď autorka počas prechádzky mestom začula vrtnutie z prerábanej bytovky. Zvuk, ktorý býva bežne vnímaný ako rušivý, ju zaujal melódiou a rytmom. Tento moment sa stal východiskom pre dielo, ktoré skúma hranicu medzi hlukom a hudbou. Prablesková nahrávala rôzne mestské ruchy a z týchto záznamov vytvorila „harmóniu mesta“, v ktorej sa každodenné zvuky, vrátane zvukov Partizánskeho, premieňajú na hudobný materiál. Nahrávky sú priradené jednotlivým klávesom v rámci diatonickej stupnice, takže na nástroji možno hrať aj podľa nôt. Dielo je interaktívne – diváci môžu vytvárať vlastné skladby z ruchov, ktoré ich zaujmú.

Michaela Prablesková (1993) je študentka katedry intermédií na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Vo svojej tvorbe sa upriamuje na otázky identity, pamäti, nostalgie, vnútorného prežívania či feminizmu. Zaujímajú ju alternatívne verzie podôb reality, situácie, ktoré sa nestali, a príbehy, ktoré ostali zabudnuté. Rada experimentuje, pracuje s hmotou, humorom alebo na hranici trápnosti či gýča.

Erik Ždiľa ^{SK}

Hymna pre šesť pivných fliaš a kompresor

zvuková inštalácia, interval 6 minút

2024

Už mi chýba iba láska

videoinštalácia, 1 min

2018

Hymna pre šesť pivných fliaš a kompresor je autorovou osobnou reflexiou a kritikou spoločensko-kultúrnych fenoménov, tradícií a stereotypov na Slovensku. Spája vznešené prvky s profánnymi, robotnícky manuálny prístup s odosobnenou automatizáciou. Autor sa v diele zamýšľa nad tým, čo nás ako spoločnosť spája a čo rozdeľuje, a hľadá hranice medzi užitočným a ničivým. Reflektuje polarizovanú a obojstranne frustrovanú spoločnosť, ktorá balansuje medzi hrdosťou na svoju identitu a konfrontáciou s vlastnými tienistými stránkami.

Hymna je pre Erika Ždiľu symbolom hrdosti, jednoty a národnej identity. Cez spôsob, akým s ňou pracuje, autor poukazuje na širšie spoločenské súvislosti: motív piva v prepravkách reprezentuje vrstvy každodenného života – zábavu a uvoľnenie, no zároveň aj alkoholizmus

a deštruktívne správanie ako symptóm hlbokej nespokojnosti riešenej nešťastným spôsobom. Zároveň kritizuje tendencie, ktoré si národnú hrdosť mýlia s pocitom nadradenosti. Hymna ako symbol čelí privlastňovaniu a zneužívaniu namiesto toho, aby zostávala spoločným kultúrnym vlastníctvom. Takto sa stáva prostriedkom, ktorý prispieva k oslabovaniu demokratických hodnôt a tolerancie.

Dielo neparoduje ani nezosmiešňuje; naopak, apeluje na uvedomovanie si rizík a následkov spojených s používaním národných symbolov. Pracuje s ambivalenciou, kontrastom a vzájomnými konfliktmi. Utopickým optimizmom manifestuje prítomnosť súdržnosti a vzájomnosti – aj napriek pretrvávajúcej disharmónii.

Hymna sa stáva objektom – zvukovým aj umeleckým – a zároveň *hyperobjektom* – kultúrnym, politickým a predovšetkým nejednoznačným. Je symbolom jednoty zakotveným v zákone, vplývajúcim na identitu, tvarujúcim verejnú diskusiu – a podčiarkujúcim hlboké spoločenské krivdy, rany a nehody.

Vo videoinštalácii *Už mi chýba iba láska* sa Ždiľa s humorom pohráva so zvukom a kultúrnymi referenciami, ktoré sa k nemu viažu. Krátke dielo sprevádza jediná veta – biblický citát: „Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal.“ Ždiľa sa už niekoľko rokov vyznačuje svojším rukopisom, ktorý vzácne – a suverénne – balansuje na pomedzí vizuálneho umenia a zvuku.

Erik Ždiľa (1996) sa narodil v Bardejove. Po absolvovaní Školy úžitkového výtvarníctva v Košiciach pokračoval v štúdiu na VŠVU v Bratislave, kde získal bakalársky titul na Katedre intermédií v Ateliéri VVV pod vedením Martina Piačeka a Dávida Koroncziho. Následne

strávil dva roky štúdiom teórie hudby na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, po ktorých sa vrátil na VŠVU, aby dokončil magisterské štúdium v odbore intermédiá. Po prvom ročníku magistra odišiel do Prahy, kde pokračuje v štúdiu na Akadémii výtvarných umení v Ateliéri intermédií II u Dušana Záhoranského a Pauly Scerankovej. Okrem vizuálneho umenia sa venuje hudbe – hrá na bicie v projektoch Krstní otcovia, Alten Kompoten, Krtko Bain a Digästorcie, s ktorými koncertuje a vydáva novú hudbu.

Študentstvo katedry intermédií VŠVU a Fero Király ^{SK}

Finding the Waves

interaktívna zvuková inštalácia, commissioned project

2025

Interaktívna zvuková inštalácia elementárnych vlnových priebehov, ktoré kódujú index vzorov kedysi používaných na šitie topánok v továrni.

„Sensing sensing, leaves are waving, waves are parting, times are changing. Can you stitch it, reconnect it and find the waves your shoes are making, stitch to the ground to change your heading, change your mind and then forget it.“

Študentstvo z katedry intermédií VŠVU má v rámci portfólia predmetov k dispozícii kurz zameraný na zvuk, ktorý vedie Fero Király. Zo série štyroch kurzov je v poradí tretí zameraný na zvukovú inštaláciu. Témou zimného semestra v akademickom roku 2025/2026 bolo vytvoriť inštaláciu pre baťovskú fabriku v Partizánskom.

Študentstvo katedry intermédií VŠVU je náhodné zoskupenie študentov

a študentiek, ktorí si zapísali kurz ZVUK III na katedre intermédií VŠVU v zimnom semestri 2025/2026 a ocitli sa tak nečakane pred úlohou vytvoriť zvukovú inštaláciu pre podujatie *úúú: OBJEKT* vo Fabrike 61 v partizánskom.

Fero Király (1979) spolupracuje s katedrou intermédií VŠVU od roku 2021. Jeho oblasťou sú predmety súvisiace so zvukom rozdelené do štyroch častí. ZVUK III je zameraný na experimentovanie s povahou rôznych reproduktorov, mikrofónov, DIY zosilňovačov. Vyštudoval hru na klavíri a elektroakustickú hudbu. Zameriava sa na interdisciplinárne projekty s ekologickými a spoločenskými témami. Jeho projekty majú presah do performance, soundartu, inštalácií a interpretácie súčasnej hudby.

Odkazy a zdroje

1. MORTON, Timothy. Being Ecological. London: Pelican (an imprint of Penguin Books), 2018. 228 s. ISBN 978-0-241-27423-1.
2. EHRLICH, Paul. Populačná bomba. 1968.
BOULDING, Kenneth E. The Economics of the Coming Spaceship Earth. In: JARRETT, Henry (ed.). Environmental Quality in a Growing Economy. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1966.
MEADOWS, Donella H., MEADOWS, Dennis L., RANDERS, Jørgen, BEHRENS, William W. Medze rastu. New York: Universe Books, 1972.
GOLDSMITH, Edward et al. A Blueprint for Survival. London: The Ecologist, 1972.
BOOKCHIN, Murray. Druhá príroda: Eseje o ekológii a slobode.
3. SIKORA, Rudolf. Zem sa nesmie stať mŕtvou planétou (1972); Výkričník (1973); Z mesta von (1970).
ADAMČIAK, Milan. Pocta Františkovi z Assisi
ADAMČIAK, Milan. Zmena zvuku potoka in: KOJNOK, Arnold. Muzikológ tvorca. Film, 2008.
4. „Anticenu BRUTUS získalo búranie v Merine, zaujalo aj vyvlastňovanie Liečebného domu Machnáč.“ MY Trenčín [online]. 2024 [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://mytrencin.sme.sk/c/23229883/anticenu-absolutny-rutus-ziskalo-buranie-v-merine-zaujalo-aj-yyvylastnovanie-liecebneho-domu-machnac.html>
5. NASA Astrobiology Institute.

Life Detection: About [online]. [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://astrobiology.nasa.gov/research/life-detection/about/>

6. Acoustic Commons. Vznikajúca sieť živých environmentálnych prenosov, ktorá upriamuje pozornosť na jedinečné zvuky konkrétnych miest po celej Európe a aj mimo nej [online]. [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://acousticcommons.net/>

7. Soundtent / Reveil Project [online]. [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://soundtent.org/>

8. „Je to historická udalosť: V Trenčíne otvárajú prvú fabriku na výrobu vinylov na Slovensku.“ Denník N [online]. 2022 [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://dennikn.sk/2843344/je-to-historicka-udalost-v-tren->

cine-otvaraju-prvu-fabriku-na-vyrobu-vinylov-na-slovensku-foto/

9. CUSACK, Peter. Sounds from Dangerous Places [online]. [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://sounds-from-dangerous-places.org/>

10. Yo-Yo-Yo Collective [online]. [cit. 2025-10-26]. Dostupné na: <https://yo-yo-yo.org/>

úúú

ako súčasť projektu sila zvuku v rámci Trenčín 2026

Organizátor: ooo

Dramaturgia: Fero Király, Eva Vozárová

Produkcia: Táňa Lehocá, Alexandra Mireková

Technické zabezpečenie: Slavomír Šmálik

Technická spolupráca: Samuel Šlauka, Marek Procházka

Asistencia produkcie: Veronika Chrienová

Grafický dizajn: Matej Lacko

PR: Martin Krištof, Nikola Balberčáková, Eva Vozárová

Foto: Marek Jančúch

Video: Juraj Starovecký

Zvukový záznam: Denisa Uherová

Dobrovoľníctvo: Zuzana Hrivňáková, Laura Kozlíková, Valéria Muráriková

Autori textov: Eva Vozárová, Fero Király

Autori fotografií: Pierre Bouvier Patron, Eva Vozárová, Fero Király, Marek Jančúch

Redakcia textov: Eva Vozárová

Rok vydania: 2025

Písmo: CT Gates (contexttype.com)

Tlač: BB Print, s.r.o.

Séria úúú je aktivitou projektu Sila zvuku, ktorý je súčasťou Trenčín 2026. Trenčín 2026 finančne podporujú Mesto Trenčín, Trenčiansky samosprávny kraj a Ministerstvo kultúry SR. Partnerom je Európska únia.

Partneri

Mediálni partneri

Ďakujeme!

uuu.zdruzenie.ooo

Združenie ooo založili **Eva Vozárová** a **Fero Király** na jar 2020 ako dedikovaný priestor pre skúmanie sveta cez sound art, súčasnú hudbu a intermediálne umenie. Autorský a kurátorský záujem združenia sa sústreďuje na projekty, ktoré sa ponárajú do komplexných vzťahov medzi ľudskými a mimoludskými bytosťami, zahŕňajúc oblasti akustickej ekológie, environmentálnych a sociálnych tém a disciplíny ako antropológia, filozofia, matematika a ďalšie oblasti poznania.

Združenie ooo od roku 2019 organizuje a kurátoruje intermediálne podujatie-prostredie *JAMA* (www.jama.ooo) v spomienke na umelca Milana Adamčiaka, ktoré sa koná každoročne v októbri v Banskej Belej a Banskej Štiavnici. Za podujatie získali Király a Vozárová v roku 2023 ocenenie Biela kocka Rady galérií Slovenska za najlepší nezávislý počín.

Tvorí autorské projekty v oblasti akustickej ekológie (série *Zvukové topografie*, *Fonendoskop*), zvukovej inštalácie (*POST*), javiskovej performance (*All You Can Eat*) a rôzne situačné projekty (*Ťrena Ťzā*, *Strojovia a agenty*). V repertoári majú tiež zásadné dielo elektroakustickej hudby amerického skladateľa Alvina Luciera *I Am Sitting in a Room*, ktoré uviedli v slovenskej premiére v roku 2020 a ktoré odvtedy uvádzajú na domácich a zahraničných pódioch.

Združenie sa venuje aj vzdelávaniu detí a mladých ľudí v oblasti súčasnej hudby a zvukového umenia.

V sérii úúú v rámci Trenčín 2026

ďalej pripravujeme:

apríl 2026, Hrad Beckov

úúú: BETWEEN AIR AND ELECTRICITY

Gordon Monahan: Piano Listening To Itself

dlhodobá zvuková inštalácia, slovenská premiéra

jún 2026, Trenčín

úúú: PROSTREDIE I

Till Bovermann

performance

Celestína Minichová

performance

úúú: PROSTREDIE II

John Grzinich: AudioSwarm

soundwalk, slovenská premiéra

Eva Vozárová: Screaming Air

performatívna esej

september 2026, Trenčín

úúú: PIANO

Eva Vozárová, Fero Király: POST

zvuková inštalácia

Annea Lockwood: Piano Garden

zvuková inštalácia

a ďalší*é

Zmena programu vyhradená.